

Czy wiesz,kto powinien przyjąć szczepionkę RSV?

Wprowadzenie na rynek nowych szczepionek przeciwko RSV stanowi przełom w profilaktyce i oferuje skuteczną ochronę. W artykule zostaną omówione wskazania do szczepienia na RSV u dorosłych – kto powinien rozważyć przyjęcie tej szczepionki, aby zminimalizować ryzyko ciężkiego przebiegu choroby, hospitalizacji i powikłań, zwłaszcza w obliczu nadchodzącego sezonu infekcyjnego.

W walce z chorobami zakaźnymi najskuteczniejszą bronią są szczepienia ochronne. Od 2023 roku w krajach Unii Europejskiej zarejestrowano trzy szczepionki przeciwko RSV. W Polsce dostępne są dwie z nich (Arexvy i Abrysvo) – obie to szczepionki podjednostkowe, rekombinowane należące do kategorii szczepionek „nieżywych”. Schemat szczepień przeciwko RSV obejmuje podanie tylko jednej dawki, niezależnie od wybranego preparatu.

Zgodnie z polskim Programem Szczepień Ochronnych na 2025 rok szczepienie przeciwko RSV zaleca się:

1. wszystkim dorosłym w wieku 60 lat i starszych
2. dorosłym w wieku 50–59 lat z grup ryzyka ciężkiego przebiegu zakażenia RSV
3. kobietom w 32.–34. tygodniu ciąży w celu biernej ochrony przed chorobami dolnych dróg oddechowych wywoływanymi przez RSV ich potomstwa w pierwszych miesiącach życia (u ciężarnych można stosować tylko szczepionkę Abrysvo).

Obecnie **koszt pojedynczej dawki szczepionki** wynosi około 800 zł, jednak od 1. kwietnia 2025 roku szczepionka przeciwko RSV Abrysvo znajdzie się na liście leków refundowanych. Jest bezpłatna dla kobiet w ciąży oraz osób wieku 65 lat i starszych. Dorośli w wieku 60–64 lata mogą skorzystać z 50% refundacji (wówczas koszt jednej dawki wyniesie ok. 408 zł).

Szczepienie przeciw RSV - wskazania

Obecnie dostępne szczepionki przeciwko RSV są rekomendowane przede wszystkim dla kilku grup:

- osób dorosłych w wieku 60 lat i starszych,
- osób między 50. a 59. rokiem życia, które zmagają się z chorobami przewlekłymi (szczególnie układu oddechowego czy sercowo-naczyniowego),

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT

- kobiet ciężarnych między 24. a 36. tygodniem ciąży, co ma na celu przekazanie biernej ochrony dziecku od momentu narodzin do około 6. miesiąca życia.

Czy szczepienie na RSV w ciąży jest bezpieczne?

Jedyną szczepionką, która może być stosowana w ciąży, jest Abrysvo. Najczęściej zgłaszane przez kobiety ciężarne działania niepożądane po podaniu szczepionki Abrysvo, to: ból w miejscu wstrzyknięcia, ból głowy, ból mięśni i nudności. Decyzję o szczepieniu podejmuje lekarz, który indywidualnie ocenia stosunek korzyści do ryzyka dla każdej pacjentki.

Schemat szczepienia na RSV u osób dorosłych i seniorów

- **Droga podania:** iniekcja domięśniowa (IM, ang. *Iniectio Intramuscularis*).
- **Miejsce podania:** zazwyczaj mięsień naramienny (w ramię) u dorosłych.
- **Dawkowanie:** pojedyncza dawka zapewnia skuteczną i długotrwałą odpowiedź immunologiczną
- **Wymagane dawki:** jedna dawka.
- **Długotrwała ochrona:** obecne dane sugerują, że ochrona uzyskana po podaniu pojedynczej dawki jest długotrwała, utrzymuje się przez kilka sezonów (minimum 2 lata), a jej efektywność kliniczna jest stabilna. W przeciwieństwie do szczepionki przeciw grypie nie ma obecnie rekomendacji dla corocznych dawek przypominających. Schemat ten znacząco ułatwia logistykę i zwiększa chęć poddania się szczepieniu.
- **Decyzja o szczepieniu:** szczepienie można podać o dowolnej porze roku, choć najlepiej zrobić to przed rozpoczęciem sezonu zachorowań na RSV (zazwyczaj jesienią/zimą).

Możliwe działania niepożądane szczepionki przeciw RSV

Szczepionki przeciwko RSV stanowią istotne narzędzie w profilaktyce zakażeń, zwłaszcza u grup podwyższonego ryzyka, takich jak niemowlęta (poprzez szczepienie matek w ciąży) i osoby starsze. Przed wprowadzeniem na rynek preparaty zostały poddane dogłębnej ocenie bezpieczeństwa. Dane z badań klinicznych oraz nadzoru po wprowadzeniu do obrotu potwierdzają korzystny profil bezpieczeństwa szczepionek.

Reakcje miejscowe

Najczęściej odnotowywanymi zdarzeniami niepożądanymi są reakcje miejscowe w miejscu wstrzyknięcia. Wynikają one z naturalnej odpowiedzi układu odpornościowego na podany preparat i zazwyczaj mają charakter łagodny lub umiarkowany. Po podaniu szczepionki może wystąpić:

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT

- ból w miejscu podania (jest to najczęściej zgłaszany objaw),
- zaczerwienienie (rumień),
- niewielki obrzęk lub stwardnienie w miejscu iniekcji.

Objawy te są typowe dla większości szczepionek domięśniowych, z reguły ustępują samoistnie w ciągu 1-3 dni i nie wymagają interwencji medycznej.

Objawy ogólne

Oprócz reakcji miejscowych u zaszczepionych osób mogą wystąpić również ogólnoustrojowe działania niepożądane. Są one zazwyczaj łagodne, przemijające i świadczą o aktywacji układu immunologicznego:

- zmęczenie (uczucie osłabienia lub znużenia),
- bóle głowy,
- bóle mięśni (mialgia) i/lub stawów (artralgia),
- niewielkie, przemijające podwyższenie temperatury ciała (gorączka).

Przeciwwskazania do szczepienia przeciwko RSV

Istnieje kilka istotnych przeciwwskazań do szczepienia, które koniecznie powinny zostać zweryfikowane przez lekarza kwalifikującego do zabiegu:

- uczulenie na składniki zawarte w preparacie,
- reakcje anafilaktyczne po wcześniejszym podaniu szczepionek,
- aktywna infekcja przebiegająca z gorączką,
- indywidualne przeciwwskazania medyczne wymienione podczas oceny stanu zdrowia pacjenta.

Czy można zaszczepić się przeciwko wirusowi RSV w aptece?

Tak, szczepionka przeciw RSV znajduje się na liście szczepień, które mogą być podane w aptekach.

Jak długo działa szczepionka na RSV?

Pojedyncza dawka szczepionki zapewnia ochronę przed zakażeniem RSV przez kilka lat, co znacząco ogranicza ryzyko infekcji w sezonach zwiększonej zachorowalności.

Czy można zaszczepić dziecko przeciw RSV?

Bezpośrednie szczepienia ochronne niemowląt na RSV nie są obecnie zalecane ze względu na

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT

niedojrzałość ich układu odpornościowego. Ochronę zapewnia sposób bierny, czyli szczepienie kobiety ciężarnej, które chroni dziecko przez pierwsze miesiące życia.

Czy można zaszczepić się przeciwko RSV bez chorób przewlekłych?

Tak, choć szczepienie jest rekomendowane głównie osobom z grup podwyższonego ryzyka, każda dorosła osoba może podjąć decyzję o szczepieniu po konsultacji z lekarzem.

Czy można zarazić się wirusem RSV po zaszczepieniu?

Szczepionka znacząco zmniejsza ryzyko zachorowania, ale nie eliminuje go całkowicie, dlatego możliwe jest zakażenie, jednak zwykle przebiega ono łagodniej.

Pickles R.J.: *Respiratory syncytial virus (RSV) and its propensity for causing bronchiolitis*. Journal Pathology 2015; 235(2):266-276.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie - ZIT